

HEYECAN - COŞKU

Nüvit OSMAY

Batı ile Doğu arasındaki düşünüş farklarını inceleyenler Doğuda eksik olan şeyler arasında şunları sayarlar:

Ölçü, düşünsel araştırmacılık ruhu ve yaşama heyecanı. Doğunun bir lokma bir hırka felsefesi insanları adam sendeci, neme lâzımcı yapmakta büyük bir rol oynamış, din kavramının sömürülmesi ve yanlış anlaşılması, Doğu insanların ilgilerini bu dünyadan ziyade öteki dünyaya çevirmiştir.

Halbuki Batı, büyük bir yaşama heyecanı ile insanları bu dünyanın nimetlerinden faydalanmağa çağırmakta ve tâ Romalılardan beri bilinen "yaşa ve yaşat" kuralına büyük bir içtenlikle inanmaktadır.

Eskilerin daha fazla "şevk ve heyecan"la ifade ettikleri bu büyüklü kuvvetin Avrupa dillerindeki karşılığı "Enthousiasme"dir ve eski Yunanca Tanrı anlamına gelen "Theos" kelimesinden doğmuştur ki, biraz genişçe bir çevirisi "içimizdeki tanrısal kuvvet" demektir.

Tanınmış psikologlardan William James, insanlar enerjilerinin ortalama olarak, onda birinden bile tam faydalanmaktan âcizdirler, der.

Halbuki böyle az verimli bir makineyi kimse kullanmak istemez. Şu halde bir insanın büyük işler başarabilmesi, başka bir deyimle, verimli bir şekilde çalışabilmesi ancak "içindeki heyecan denilen o tanrısal kuvvetten" faydalanabilmesi sayesinde kabildir.

Son seneler içerisinde ölen büyük orkestra şefi Arturo Toscanini, Newyork'ta Beethoven'in senfonilerinden birinin son provasını yönetiyor, orkestradaki bütün o birinci sınıf çalgıcılar maestronun çatık yüzünü biraz gülümsetmek için ellerinden gelen her şeyi yapıyorlar ve hakikaten de bir tek falso yapmadıkları kanısındalar. Prova bitiyor: Evet, diyor maestro, hatasız çaldınız, fakat ne yazık ki o ateş yok, Beethoven'in sizlerden beklediği o ateşten yoksunuz!

Evet, o tanrısal ateş, heyecan. "Dost kazanma" kitabının yazarı Dale Carnegie insanların heyecan denilen o ateşe sahip olabilmesi için şu dört noktaya dikkat etmeleri gerektiğini söyler.

1. Yapacağımız şeyi sevmek ve ona tam manâsıyla inanmak,
2. Kendi kendimize cesaret ve heyecan telkin etmek,
3. Heyecanlı insanlarla beraber olmak ve onlarla konuşmak,
4. Kafamızda kuvvet ve heyecan düşünceleri yaratmak.

Korku, kuşku, işkil ve kararsızlık heyecanı öldüren en etkili zehirlerdir. Amerikan Cumhurbaşkanı Abraham Lincoln'un şu sözleri bunu ne kadar güzel ifade eder:

"Ben yapacağım her şeyi vicdanıma danışır ve sonra da duraksamasız harekete geçerim. Eğer başarılı olursam, zaten kimse bir şey söyleyemez. Başarılı olamazsam, o zaman da gökten bütün melekler yere inseler, yine beni savunamazlar".

Bundan dolayı her şeyden önce yapacağımız şeye tam manâsile inanmamız, bunun kendimiz için, toplum için, insanlar için iyi ve lüzumlu olduğuna kanaat getirmemiz lâzımdır. Basit, küçük ve hileli işlerde heyecan olamayacağı da böylece meydana çıkar, çünkü kötü, aşağı ve âdi işlerde iyiliğin ve doğrunun nuru, tanrısal ateşi yoktur.

Heyecan sâridir, onun için heyecanlı, cesur ve olumlu düşünceli insanlarla dost olmağa çalışınız. O tanrısal kuvvete sahip olmak istiyorsanız, adam sendecilerden, geri fikirlilerden, şüpheli ve kararsız insanlardan kaçınız.

Bundan 1700 yıl kadar önce Roma İmparatoru olan Marcus Aurelius adında bir filozof vardı. Bu bilge insan düşüncelerini "Tefekkürat" diye bir kitapta topladı ve sonsuzluğa bıraktı. İşte o der ki:

"Düşünceleriniz ne ise hayatınız da odur. Hayatınızın gidişini değiştirmek istiyorsanız, düşüncelerinizi değiştiriniz".

Düşüncelerimiz hareketlerimizi, hareketlerimiz alışkanlıklarımızı, alışkanlıklarımız huylarımızı, huylarımız da karakterlerimizi meydana getirir, ve karakterimiz de mukadderatımızı etkiler.

İNSAN ve MÜHENDİS'ten